

In relatie staan tot de omgeving: hoe pak ik dat aan?

Kenniskring onder leiding van Tim de Leeuw

“Deze kenniskring draagt bij aan het bewust leggen van de verbinding met andere organisaties buiten de school, vanuit het perspectief van de schooldirecteur. Daarmee draagt de kenniskring bij aan het versterken van professioneel en strategisch leiderschap in complexe samenwerkingscontexten”

Waarom deze kenniskring

Tim: “Schooldirecteuren en scholen zoeken altijd naar mogelijkheden om hun leerlingen het best mogelijke onderwijs te bieden. Samenwerken met andere organisaties, zoals andere scholen van binnen en buiten de eigen stichting, specialisten leerlingenzorg en begeleiding, kinderopvang, gemeenten, onderzoek en diagnostiek organisaties, opleiders van leraren en onderwijsassistenten en meer. In zijn algemeenheid weten we dat samenwerken zowel voor- als nadelen heeft en zeker ook niet altijd makkelijk is of vanzelf gaat. Met betrekking tot de voordelen; denk aan kwaliteitsverbetering, uitwisseling van informatie en kennisdeling, een slimmere inzet van mensen en middelen, en innovaties. Met betrekking tot de nadelen; het kost tijd, het kan een zekere afhankelijkheid creëren en er kunnen conflicten ontstaan door onderlinge concurrentie.

Meer samenwerkingen (partners) zijn vaak niet beter, beter is te zoeken naar een optimale samenstelling en verbinding. Daarbij is ook de vorm en frequentie van de ontmoetingen belangrijk. Samenwerking gaat dus zeker niet vanzelf en onderzoeken uit andere sectoren in Nederland laten zien dat vaardigheden van de personen die samenwerken significant van invloed zijn op de uitkomsten en resultaten. Omdat de schooldirecteur de centrale persoon in de samenwerking is, is de rol van de schooldirecteur van (essentieel) belang binnen alle samenwerkingen die een school aangaat.

We organiseren deze kenniskring zodat directeuren betere relaties met de omgeving kunnen ontwikkelen, de verbinding kunnen leggen en meer vat krijgen op samenwerking vanuit het perspectief van de school. We focussen op alle relaties met andere organisaties die vanuit de school worden onderhouden. Het doel is dat we met de kenniskring bijdragen aan het versterken van professioneel en strategisch leiderschap in het aangaan en onderhouden van relaties met de buitenwereld.

Toepasbare kennis ontsluiten

“Er is veel onderzoek gedaan naar samenwerking, zowel nationaal als internationaal en daar is veel toepasbare kennis uitgekomen. In deze kenniskring gaan we die kennis onderzoeken en ontsluiten voor collega's: hoe is dit op onze situatie vanuit het perspectief van mijn school toepasbaar zodat we leerlingen de beste ontwikkelingsmogelijkheden kunnen bieden?

Hoe bouw je goede relaties op, onderhoud je ze en ontwikkel je ze verder? Wat we daadwerkelijk in kaart gaan brengen, is natuurlijk aan de deelnemende directeuren. Denk bijvoorbeeld aan het inzichtelijk maken en visualiseren van het schoolnetwerk, het monitoren ervan en het vergelijken met netwerken van andere scholen. Hoe worden keuzes voor het aangaan van relaties gemaakt? Wat voor soorten informatie en middelen worden er uitgewisseld? Hoe divers is het totale netwerk en hoe groot is het aantal samenwerkingspartners? Waar ligt het omslagpunt waarop samenwerking niet langer beheersbaar is? Daarnaast kun je ook kijken waar je van elkaars sterke punten gebruik kunt maken of waar je elkaar kunt aanvullen, de investering die samenwerking vraagt en wat deze concreet oplevert voor de school en haar leerlingen. Tot slot kan de focus liggen op het geheel aan samenwerkingen (het totale portfolio) van de directeur en/of van de school als geheel, altijd met de vraag hoe deze verbindingen bijdragen aan beter onderwijs en meer kansen voor leerlingen.”

Meerwaarde door vergelijken

Het vergelijken van wat goed gaat en wat beter kan, in relatie tot bestaande kennis uit onderzoek, is nuttig voor de schooldirecteur zelf en voor de sector als geheel. Deze kenniskring is interessant voor directeuren die bewust samenwerken met andere partijen en geloven in de kracht van verbinding om hun school en onderwijs verder te brengen, maar ook voor directeuren die daar (nog) terughoudend in zijn. Door te kijken naar wat er al is, hoe relaties zich ontwikkelen en waar overeenkomsten en verschillen zitten, worden succes- en faalfactoren zichtbaar. Daaruit trekken we gezamenlijk lering, om samenwerking doelgericht te verbeteren en verder te ontwikkelen.

Wie is Tim de Leeuw

Prof. dr. ing. Tim de Leeuw is hoogleraar Organisatiewetenschappen: Inter-Organisationele Relaties, Innovatie en Ondernemerschap, met een interesse in onderzoeksmethoden. Daarnaast is hij academisch directeur van de Nederlandse deeltijd MSc in bedrijfskunde aan de TIAS School for Business and Society van de Universiteit van Tilburg.

Zijn onderzoeksinteresse omvat: inter-organisatiele relaties en netwerken (zoals: regionale netwerken, strategische allianties, corporate venturing, joint ventures, fusies & overnames en publiek-private samenwerkingen), organisatieprestaties, open innovatie, corporate innovatie, (corporate) ondernemerschap, leiderschap en big data. Ook heeft Tim schooldirecteuren begeleid met hun MSc afstudeeronderzoeken over samenwerking tussen basisscholen en kinderopvangorganisaties als ook innovatie onder schooldirecteuren.

Momenteel maakt Tim deel uit van een meerjarig onderzoeksproject, gefinancierd door het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) en de PO-Raad, genaamd 'Sturen met Ruimte', dat onderzoekt hoe onderwijsbesturen/instellingen binnen de huidige regionale netwerken zijn vormgegeven, samenwerken en wat dat bijdraagt. Tim: "De resultaten op het niveau van deze regionale samenwerkingen tussen besturen zijn vermoedelijk ook nuttig voor samenwerkingen vanuit de scholen".

Organisatiekundig perspectief

"Ik ben een wetenschapper die in de volle breedte onderzoek heeft gedaan in verschillende sectoren. Ik weet hoe je goed onderzoek uitvoert én hoe je de resultaten daaruit toepast in de praktijk. Voorafgaand aan mijn academische studies heb ik technische bedrijfskunde op het hbo gedaan en tijdens al mijn studies jarenlang parttime bij organisaties, waaronder twee basisscholen, gewerkt. Ik bekijk onderzoeksresultaten vanuit een bedrijf- of organisatiekundig perspectief. Het is denk ik interessant en nuttig in deze kenniskring om te kijken naar de kennis over samenwerken die er al is en in hoeverre je dit concreet kunt toepassen op schoolniveau."

Werkwijze

Deelnemers bepalen de richting, de frequentie van samenkomen en hebben veel invloed op de werkwijze en structuur. Doorgaans is de looptijd van een kenniskring 1-1,5 jaar. Meer informatie is te vinden op de website [Ascenda](https://ascenda.nl). Ascenda stimuleert de ontwikkeling van individuele schooldirecteuren en van de beroepsgroep. Om de kennisbasis voor schooldirecteuren actueel te houden organiseert Ascenda kenniskringen. De kenniskringen bundelen kennis op een bepaald thema en gieten dit in een handzame vorm, zodat schooldirecteuren die kennis kunnen gebruiken in hun beroepspraktijk.

Interesse in deelname aan deze kenniskring?

Stuur een e-mail naar info@ascenda.nl of bel (030) 234 73 60.